

Εδώ και αρκετό καιρό οι συγχωριανοί μας **Θανάσης Κόγκος** και **Καρανάσιος Στέλιος** ασχολούνται και προσπαθούν να βρουν στοιχεία σχετικά με την ιστορία του χωριού μας. Παρουσιάζουμε σήμερα ένα μέρος αυτής της έρευνας.

Η τούρκικη απογραφή του 1454 – 1455 και ο πληθυσμός των χωριών της περιοχής μας.

Η τούρκικη απογραφή πραγματοποιήθηκε λίγα χρόνια μετά την κατάληψη της Θεσσαλίας από τους Οθωμανούς Τούρκους. Συγκεκριμένα η Θεσσαλία καταλήφθηκε από τους Τούρκους σε τρεις φάσεις. **Πρώτη φάση:** 1386 έως 1387. **Δεύτερη φάση:** 1392 έως 1393 και 1396 έως 1397.

Τρίτη φάση

: 1414 έως 1423.

Το χαρακτηριστικό είναι ότι σχεδόν ολόκληρη η Θεσσαλία καταλήφθηκε σχεδόν αμαχητί ή μάλλον παραδόθηκε στους Τούρκους από τους τότε μεγαλοτσιφλικάδες της Θεσσαλίας, προκειμένου αυτοί να μην χάσουν τα τσιφλίκια τους και να διατηρήσουν τα προνόμιά τους.

Η φορολογική απογραφή του 1454 – 1455 έγινε από τον διοικητικό υπάλληλο Μουράτ Μπέη, γιο του Τιμουρτάς και τον γραμματέα του Ρουστέμ κατά το χρονικό διάστημα από 22 – 12 - 1454 έως 10 – 12 - 1455. Η τούρκικη αυτή φορολογική απογραφή είναι από τις παλαιότερες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και αφορά το σαντζάκι των Τρικάλων.

Η απογραφή αυτή εκδόθηκε από τους δύο σύγχρονους Τούρκους ιστορικούς πανεπιστημιακούς ερευνητές, την M. Delibası και τον M. Arıkan. Μεταφράστηκε στα Ελληνικά από Έλληνες ιστορικούς ερευνητές πριν λίγα χρόνια και μας δίνει πολύτιμες πληροφορίες για τον πληθυσμό της Θεσσαλίας και την οικονομία της.

Στη σημερινή δημοσίευση θα καταγράψουμε τον πληθυσμό των χωριών του Ασπροποτάμου και σε άλλη δημοσίευση την οικονομική ζωή των χωριών της περιοχής και τα φορολογήσιμα προϊόντα του κάθε χωριού.

Η πληθυσμιακή κατάσταση των χωριών μας σύμφωνα με το τούρκικο κατάστιχο της απογραφής έχει ως εξής:

Χωριό

Νοικοκυριά

Άγαμοι άντρες

Χήρες

Αετός / Δοβρόι

16

1

1

Βάκαρη

25

2

1

Βαρδάρη / Παράμερο

23

2

1

Βελίτσεννα / Καλλιρόη

108

15

13

Βετερνικό/Νεραϊδοχώρι

50

8

7

Βιτσιστα / Μεσοχώρα

76

18

14

Γαρδίκι

29

3

2

Γκαβαλιόρα / Γλίστρα

11

3

1

Γρεβενοσέλι/ Νεράιδα

12

3

Δέση

23

3

5

Δολιανά

22

6

4

Καμνάι/Αγ. Νικόλαος

29

3

2

Καπρόι / Κορυφή

6

2

Κορνέσι / Μοσχόφυτο

25

5

5

Κορφάρι/Γκολφάρι

7

3

2

Κότορι /Κατάφυτο

35

8

7

Κούτσαινα/Στουρναράϊκα

64

15

10

Μερόκοβο/Μυρόφυλλο

34

10

5

Μουσιάρα/Αθαμανία

28

3

Μπούκουρο/Αρματολικό

21

4

Πακτούρι / Παχτούρι

9

2

Παλαιομηλιά / Μηλιά

69

6

12

Περτούλι

66

11

2

Πλόπι /Νέα Πεύκη

50

6

3

Πύρα

45

6

4

Σκλήβενο /Λαφίνα

7

2

Τζιούρτζια/Αγ. Παρασκευή

26

3

Τύρνα / Ελάτη

38

9

6

Τυφλοσέλι/Δροσοχώρι

22

5

1

Χαλίκι

32

6

2

Κυρ Άννα / Κρανιά

83 /3 μουσουλμάν.

7

15

Σημειώσεις: □ □

1. Το κάθε νοικοκυριό υπολογίζεται από 3 τουλάχιστον έως 5 μέλη. (2 γονείς και παιδιά). Η κάθε χήρα υπολογίζεται από 1 έως 3 μέλη. Ο ανύπαντρος ενήλικας άντρας λογίζεται ως 1 άτομο (μέλος).

2. Σε όλα τα παραπάνω χωριά δεν υπάρχει κανένα μουσουλμανικό νοικοκυριό, εκτός της Κρανιάς, όπου υπάρχουν 3 τούρκικα, μουσουλμανικά, νοικοκυριά. Αυτό σημαίνει ότι Τούρκος στην αρχή της τουρκοκρατίας και ίσως σε όλη τη διάρκεια της δεν κατοίκησε, δεν ρίζωσε, στην ορεινή και δυσπρόσιτη περιοχή μας.

3. Σύμφωνα με τα στοιχεία της τούρκικης απογραφής σχεδόν όλα τα ορεινά χωριά της περιοχής μας κατοικούνταν από την αρχή της τουρκοκρατίας και σίγουρα πολλά από αυτά και στη βυζαντινή περίοδο. Το ζήτημα είναι ποιο είναι το μέλλον σήμερα των χωριών της περιοχής μας.

4. Από τα παραπάνω στοιχεία της περιοχής μας προκύπτει ότι το πολυπληθέστερο χωριό ήταν την εποχή εκείνη η Βελίτσεννα – Καλιρρόη με πληθυσμό περίπου 462 άτομα ($108 \times 4 + 15 + 13 \times 3 = 462$). Αν υπολογίσουμε ότι ίσως και τότε οι πρόγονοί μας στα χωριά έκαναν πολλά παιδιά, όπως μέχρι τα πρόσφατα χρόνια, τότε σίγουρα το νούμερο αυτό είναι μεγαλύτερο. Είναι όμως πολύ πιθανόν η απογραφή του πληθυσμού να μην ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, γιατί για λόγους φορολογικούς να μην δηλώθηκαν όλοι οι κάτοικοι, προκειμένου να αποφύγουν τη φορολόγηση και τα χαράτσια των Τούρκων.

5. Σε άλλη δημοσίευση μερικά οικονομικά στοιχεία από ορισμένα χωριά της περιοχής μας.

Κόγκος Θανάσης - Καρανάσιος Στέλιος

Το άρθρο έχει {hits}731{/hits} αναγνώσεις